

На основу члана 41. став 10. Пословника Владе („Службени гласник РС”, бр. 61/06 – пречишћен текст, 69/08, 88/09, 33/10, 69/10, 20/11, 37/11, 30/13 и 76/14), Министарство одбране објављује

ИЗВЕШТАЈ О СПРОВЕДеноЈ ЈАВНОЈ РАСПРАВИ О НАЦРТУ ЗАКОНА О ИЗМЕНАМА И ДОПУНАМА ЗАКОНА О ОДБРАНИ

Одбор за правни систем и државне органе Владе Републике Србије на седници одржаној 2. новембра 2017. године одредио је спровођење јавне расправе и усвојио Програм јавне расправе о Нацрту закона о изменама и допунама Закона о одбрани, у складу са којим је Министарство одбране спровело јавну расправу.

Јавна расправа о Нацрту закона спроведена је у периоду од 3. до 23. новембра 2017. године, а у оквиру јавне расправе одржани су округли столови у Новом Саду (8. новембра), Нишу (10. новембра) и Београду (14. новембра).

Текст Нацрта закона био је постављен на интернет страници Министарства одбране и на порталу е – управе.

Предлози, сугестије и примедбе на текст Нацрта закона достављени су путем поште и електронским путем, а односили су се углавном на поједине дефиниције, основна стратегијско доктринарна документа, надлежности државних органа у области одбране, инспекцијске послове, обучавање грађана за одбрану земље, субјекте система одбране и усклађивање са Законом о тајности података и Законом о заштити података о личности.

У Правној управи Секретаријата Министарства одбране размотрене су све писане примедбе и предлози који су Министарству одбране достављени на Нацрт закона о изменама и допунама Закона о одбрани у току јавне расправе, као и усмене примедбе и сугестије изнете на округлим столовима.

Примедбе које су прихваћене унете су у текст Нацрта закона.

ПРИМЕДБЕНА НАЦРТ ЗАКОНА КОЈЕ НИСУ ПРИХВАЋЕНЕ:

Примедбом на измене предложене у члану 9. Закона указује се да је Годишњи извештај Владе о стању припрема за одбрану потребно усвојити, а не само размотрити. Уместо да се Извештај усваја на пленарној седници, у Нацрту је предложено да надлежни скупштински одбор разматра Годишњи извештај Владе о стању припрема за одбрану. Имајући у виду да се ради о строго поверљивом документу наведено решење је предложено, како би се избегли проблеми који су се у пракси јављали приликом разматрања и усвајања Годишњег извештаја на пленарној седници. Обзиром да одбори, као стална радна тела Народне скупштине, не могу усвајати, већ само разматрати акте достављене Народној скупштини, примедба није могла бити прихваћена.

Није прихваћена примедба која се односи на назив члана 45. Закона, као и да су одредбе чл. 45. и 46. непотпуне, јер обухватају само Војску Србије, а не остале субјекте система и снаге одбране. Од 2007. године када је ступио на снагу основни текст Закона о одбрани, логистичка подршка се организује у циљу задовољења потреба Војске Србије. За логистичку подршку других субјеката система одбране (грађана, државних органа, органа АП и јединица локалних самоуправа, привредних друштава, предузетника, ...) не могу бити надлежне установе и јединице Војске Србије, које не располажу капацитетима да врше логистичку подршку тако широком кругу субјеката. У складу са задацима и обавезама које проистичу из Плана одбране РС, остали субјекти система одбране самостално припремају и доносе планове одбране из делокруга своје надлежности којима планирају своју организацију за функционисање и потребна средства за рад у ратном и ванредном стању.

Примедба да је одредба члана 60а Закона непотпуна, јер грађане за одбрану земље не обучава само Министарство одбране, није прихваћена. Предложеном изменом прописано је да ће начин обучавања, као и категорија грађана коју ће за потребе одбране земље обучавати Министарство одбране бити ближе уређена прописом Владе, што не искључује могућност да у поступку обуке грађана Министарство одбране ангажује стручњаке из различитих области.

Није прихваћена примедба да у члану 62. Закона нису прецизирани подаци од значаја за одбрану, због чега норма може бити схваћена прешироко и довести до неограниченог прикупљања података који могу представљати пословну тајну. Упутством о методологији за израду планова одбране које је донела Влада и које носи ознаку тајности „Поверљиво” прецизно су дефинисани подаци од значаја за одбрану које достављају привредна друштва, друга правна лица и предузетници. Наведени подаци служе за прикупљање података о капацитетима територије Републике Србије и билансирање потреба и могућности субјеката система одбране, за потребе израде и ажурирања Плана одбране Републике Србије. Тиме што су ови подаци заштићени одређеним степеном тајности, спречен је неовлашћени приступ или одавање података у складу са прописима који регулишу тајност података.

Нису прихваћене примедбе на предложене измене у члану 76. Закона, јер се наведеном одредбом утврђују критеријуми за учешће Министарства одбране у финансирању пројеката и активности удружења у областима од значаја за одбрану, као и критеријуми за утврђивање статуса удружења од посебног значаја за одбрану, због чега није потребно да Влада прописује поменуте критеријуме. Евентуално учешће Министарства унутрашњих послова и других министарстава у финансирању пројеката и активности удружења у областима од значаја за одбрану треба регулисати прописима тих државних органа.

Нису прихваћене примедбе на члан 102. Закона којима се указује да су предложене измене ове одредбе излишне обзиром да Закон о тајности података прецизно уређује који се податак може одредити као тајни и поступак одређивања тајности. Предложеним решењем изједначава се важност и улога концепта тајности података од значаја за одбрану земље са правом јавности на обавештеност, односно принципом слободног приступа информацијама од јавног значаја. Значај наведених података је такав да би њиховим уступањем неовлашћеним лицима настала штета по интересе снага одбране и безбедност Републике Србије, што мора бити интерес који је потребно посебно заштитити, а који је свакако претежнији од интереса јавности на обавештеност. Министарство одбране надлежно је да обавља послове државне управе који се односе на безбедност значајну за одбрану, због чега је заинтересовано и овлашћено да иницира да Народна скупштина, као искључиво надлежан орган, побољша правни оквир којим се уређује материја заштите тајних података прецизирањем података чије би откривање угрозило интересе одбране и безбедности. Предвиђеним механизмима демократског надзора и цивилне контроле од стране читавог низа државних органа, у које спада и Повереник за информације од јавног значаја и заштиту података о личности, може се спречити свака злоупотреба предложеног решења.

Нису прихваћене примедбе и предлози у вези члана 105. Закона, јер се наведеном одредбом уређују непокретне ствари за посебне намене, начин вођења посебне евиденције и њихово вредносно праћење у Министарству одбране и Војсци Србије, а не средства и ствари посебне намене које користе други субјекти система одбране (други државни органа, органи АП и јединица локалне самоуправе,.....).

Из сличних разлога није прихваћена примедба која се односи на нови члан 105а Закона, јер се предложеном одредбом уређује стабилна специфична опрема која се користи у Министарству одбране и Војсци Србије, а не стабилна специфична опрема коју користе други субјекти система одбране. Начин и услове за обављање послова техничког надзора над стабилном специфичном опремом министар одбране ће уредити посебним прописом.

Није прихваћена примедба на нови члан 108а Закона којом се указује да је иста непотребна, јер се одредбе закона којим се уређује равноправност полова односе и на запослене у Министарству одбране и Војсци Србије. Наведена норма унета је у Нацрт закона на захтев поверенице за заштиту равноправности, као и због чињенице да слична одредба постоји и у важећем Закону о Војсци Србије (члан 11. Закона).

ПРЕДЛОЗИ КОЈИ НИСУ ОБУХВАЋЕНИ
НАЦРТОМ ЗАКОНА О ИЗМЕНАМА И ДОПУНАМА ЗАКОНА О ОДБРАНИ:

Нису прихваћене примедбе које се односе на термилошко усклађивање и прецизирање појмова у појединим одредбама Закона о одбрани, а којима се при том не постижу ефекти у примени Закона.

У том смислу, нису прихваћени предлози за измене, односно прецизирање предмета уређивања у члану 1. и дефиниција у члану 4. Закона, јер претежно представљају термилошка усаглашавања која нису усаглашена са садржином важећег закона и текстом Нацрта који је био предмет јавне расправе и не производе ефекте у примени законских одредби.

Није прихваћен предлог да се у члану 7. Закона као основни стратегијско доктринарни документи наведу и документи из области невојних изазова, ризика и претњи, имајући у виду да стратегијски документи из става 2. овог члана садрже процену стратегијског, односно безбедносног окружења и идентификоване изазове, ризике и претње безбедности Републике Србије.

Предлози за измене и допуне члана 11. Закона нису прихваћени, јер је Уставом утврђена надлежност председника Републике да командује Војском Србије, а не другим снагама одбране, без обзира да ли учествују у борбеним операцијама и изводе оружана дејства у ратном и ванредном стању. Одредбама Закона прописано је да председник Републике наређује мере приправности и мобилизацију. У Плану мобилизације Војске Србије и Плану употребе Војске Србије које усваја председник Републике обухваћене су мере приправности, као и начин и поступак спровођења опште и делимичне мобилизације Војске Србије, због чега у том смислу није потребно додатно прецизирати његове надлежности.

Није прихваћен предлог да се изврши допуна надлежности Владе у области одбране тако што би се у члану 12. тачка 9) Закона прописало овлашћење да одобрава планове одбране државних органа (а не само органа државне управе) и да утврђује организацију државних органа за рад у ратном и ванредном стању. Такво материјално решење супротно је уставном начелу поделе власти, у складу са којим Влада не може уређивати организацију рада Народне скупштине и председника Републике, судова...ни након проглашења ратног или ванредног стања.

Није прихваћен предлог да се одредбе од чл. 14. до 23а изместе из главе II „Права и дужности државних органа у области одбране”, имајући у виду да је наведена унутрашња подела Закона у примени је од његовог доношења 2007. године, а оцењено је да се предложеном изменом не постижу ефекти у његовој примени.

Предлог да се преформулише члан 14. тачка 16) Закона није прихваћен. Наведеном одредбом прецизно је дефинисано да Министарство одбране обавља послове који се односе на контролу припрема за одбрану и давање претходне сагласности на

предлоге планова одбране које израђују и припремају носиоци обавезе планирања и њихову усаглашеност с плановима развоја система одбране и усаглашеност са плановима које израђује, припрема и доноси Војска Србије. Инспекторат одбране је орган у саставу Министарства одбране надлежан да обавља послове инспекцијског надзора у вези са извршавањем закона у области одбране и од значаја за одбрану, као и друге послове који се односе и на припреме за одбрану. У току обављања инспекцијског надзора Инспекторат одбране делује и превентивно, уочавањем проблема које субјекти система одбране имају приликом израде планова и припрема за одбрану и пружањем помоћи у њиховом превазилажењу.

Није прихваћен предлог да се права и дужности у области инспекцијског надзора у чл. 16.-19. Закона допуне овлашћењем за вршење инспекцијског надзора над применом полицијских овлашћења припадника Војне полиције. У Закону о Војсци Србије прописано је да ову врсту контроле врши посебна организациона јединица у саставу Управе Војне полиције, на чијем је челу Војнополицијски инспектор којег поставља и разрешава министар одбране и којем је непосредно одговоран за свој, као и рад посебне организационе јединице којом руководи. Ово материјално решење показало се оптималним у досадашњој пракси и усаглашено је са одредбама закона и других прописа којим се уређује полиција.

Директора Инспектората одбране, као и друга професионална војна лица на формацијским местима за која је прописан чин генерала поставља председник Републике, на предлог министра одбране. Временски период на који се ова лица постављају није ограничен, јер се не ради о положајима у смислу закона који уређује права и дужности државних службеника, већ о дужностима на формацијским местима у Војсци Србије, односно на радним местима у Министарству одбране на која су упућена професионална војна лица у чину генерала, због чега предлог за измену чл. 16. - 19. Закона није прихваћен.

Примедба да члан 18. Закона не обухвата прописивање елемената, садржаја и стандарда за оцену рада организацијских делова МО (основних, посебних и ужих унутрашњих јединица, органа управе у саставу МО и самосталних управа) није прихваћена. У наведеној одредби прописано је да се врши оцена рада/пословања команди јединица и установа Војске Србије и Министарства одбране. Произилази да се елементи, садржај и стандарди на основу којих се врши инспекцијски надзор односе и на организацијске делове Министарства одбране у делу који је у надлежности Инспектората одбране.

Предлог да се у чл. 28. и 29. Закона прецизније пропишу и таксативно наброје „остали државни органи” није прихваћен, јер ће то бити прецизирано у Смерницама за израду Плана одбране РС и Упутству о јединственој методологији за израду планова одбране и мерама безбедности у изради планова одбране.

Предлог за брисање чл. 71. и 72. Закона није прихваћен, а примедбе које су изнете у вези ових одредаба могу бити узете у разматрање приликом израде нове уредбе о областима научних и других истраживања значајних за одбрану земље и о

поступку и условима за издавање одобрења за вршење тих истраживања заједно са страним лицима или за потребе страних лица.

Предлог да се члан 77. став 2. Закона усклади са чланом 6. Закона о ванредним ситуацијама није прихваћен, јер наведене одредбе нису неусклађене, имајући у виду да се у наведеној одредби Закона о одбрани не одређује да се цивилна заштита врши само у ратном и ванредном стању, већ једино да се цивилна заштита у току ратног и ванредног стања организује и функционише као део система одбране.

Није прихваћен предлог за допуну члана 81. став 7. Закона тако да се после речи „државним органима” додају речи „органима државне управе” или као алтернатива да се наведе „субјекти система одбране”, имајући у виду да се предложеном допуном не постижу ефекти у примени Закона, као и да појам државни органи, као шири, обухвата и органе државне управе.

Предлог да се прецизира члан 86. Закона није прихваћен, обзиром да је у важећој одредби јасно и прецизно одређено да органи државне управе имају обавезу да у складу са својим надлежностима прате и извештавају Владу о спровођењу припрема за одбрану у систему одбране.

Није прихваћен предлог за измену члана 92. Закона, односно да се у тач. 1) и 2) уместо набрајања, употреби појам субјекти система одбране, јер је у важећој одредби прецизирано ко од субјеката система одбране треба да поступа у складу с обавезама утврђеним плановима мобилизације на извршавању задатака одбране и одлукама Народне скупштине и Владе, а ко да предузима мере и радње за рад и вршење својих делатности у условима ванредног или ратног стања.

Београд, 5. децембар 2017. године

ПРАВНА УПРАВА СМО